

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Войцехівська І.С., Ільєва О.П.

викладачі,

*Могилів-Подільський технологічно-економічний коледж
Вінницького національного аграрного університету*

СУЧАСНИЙ ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС, ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Сучасне виховання має відігравати випереджальну роль у демократичному процесі, ставати засобом відродження національної культури, припинення морально-духовної деградації, стимулом пробудження таких якостей, як совість, людяність, підприємливість, творча ініціатива, почуття власної гідності, патріотизм.

Виховна робота в коледжі спрямована на формування морально стійких і фізично здорових, національно свідомих, професійно підготовлених на рівні світових стандартів, ініціативних, конкурентоспроможних фахівців. Розроблена та діє чітка система, що реалізується через педагогічну, методичну раду, відділення, циклові комісії, академічні групи і органи студентського самоврядування – студентську раду коледжу і гуртожитку.

Виховний вплив здійснюється за рахунок традиційних та інноваційних форм та методів залучення молоді до активного формування професійних рис працівника агропромислового комплексу. Поєднуються масові, групові форми виховання з індивідуальною роботою та врахуванням вікових особливостей студентів, що позитивно впливає на формування здатності до взаєморозуміння, взаємодопомоги, відповідальності за доручену справу, навиків роботи в колективі тощо.

Інноваційними формами роботи в коледжі є реалізація проектів: «Твій життєвий проект», «Створи себе сам», «Твоє здоров'я в твоїх руках», «Поспішайте творити добро», «Твій шлях до успіху».

Досвід переконує, що найкраще пробуджує ініціативу студентів, підвищує активність у проведенні виховних заходів урахування їх інтересів і вікових особливостей. Тому психолог коледжу займається дослідженням умов навчання і проживання студентської молоді,

культурного, побутово-психологічного, соціального становлення та адаптації студентів.

Основними засадами здійснення виховної роботи в коледжі є співдружність, співробітництво між викладачами, кураторами, адміністрацією і студентами, індивідуальний підхід у роботі зі студентами, розвиток ініціативи студентів в організації цікавих і корисних справ. Традиційними в навчальному закладі стали свята: «Вечір першокурсника», «День студента», «Андріївські вечорниці», «Міс коледжу», «Прощальний акорд», вручення дипломів «Відлітайте ключем журавлиним», «Зоряний олімп», конкурси творчих робіт.

Провідна роль у виховному процесі коледжу належить заходам професійної спрямованості. Серед них – конкурс-презентація професійної майстерності «Я – майбутній бухгалтер», «Кращий технолог», «Комерсант року», інтелектуально-професійна гра «У світі економіки», тренінг «Цікава кулінарія», олімпіади з дисциплін, КВК, брейн-ринги, дебати тощо.

Патріотичний напрям виховної роботи знайшов відображення у проведенні заходів, присвячених Дню визволення Могилева-Подільського фашистських загарбників, Дню Збройних Сил України «Захисники Вітчизни», Дню Перемоги, а також шляхом проведення конкурсу творчих робіт «Я розповім про ветерана», акції «Ветеран живе поруч», вечір пам'яті «Герої Крут – для нащадків взіреть», лекції та круглі столи до Дня Соборності України, круглий стіл із офіцером прикордонного загону на тему «Стань творцем свого життя», конференція «Творча постать Т. Шевченка».

Систематично проводиться робота з підвищення правосвідомості студентів, правової культури, неухильного дотримання вимог законодавства, послідовної реалізації основних прав і свобод громадян. Для попередження правопорушень серед студентської молоді проводиться тиждень правових знань. Це – виховна година з участю працівника дитячої кімнати міліції «Запобігання куріння та розпиття спиртних напоїв у громадських місцях серед неповнолітніх», зустріч зі старшим прокурором «Закон і право», круглий стіл «Алкоголь і потомство», «Падіння моралі, наслідки» тощо.

У коледжі розроблена програма вивчення сім'ї, її виховного потенціалу, проходить залучення батьків у навчально-виховний процес, формування педагогічної культури сім'ї, корекція виховної діяльності неблагополучних сімей. Завдяки дієвості батьківських

комітетів груп спільними зусиллями відроджуємо благородні традиції сімейно-родинного виховання. Батьки активно сприяють у проведенні таких заходів: «Народна пісня – злет душі людської», «Нашому роду – нема переводу». Велика увага приділяється правовій освіті батьків.

Морально-етичне виховання в коледжі здійснюється через проведення тижнів етики, виставки плакатів «Умій себе поводити», «Ми і мораль». Куратори груп проводять бесіди «Духовна зрілість, що це означає», «Доброта – одна з найкращих якостей людини», година національного виховання «Розвиток духовних і моральних цінностей студента», круглий стіл «Умій сказати «Ні», анкетування «Я і шкідливі звички», тренінги спілкування «У чому сила любові», «Хто вітається першим».

Художньо-естетичний аспект виховної роботи реалізується через заняття гуртків художньої самодіяльності, проведення виховних годин на тему: «Художній смак і мода», «Магія жіночої краси», диспуту – етики поведінки «Слово лікує чи радить?», конкурсу на краще естетичне оформлення кімнат у гуртожитку, новорічні віншування, виставки студентських газет тощо. Студенти беруть участь у різноманітних міських та обласних конкурсах «Музична парасолька», «Бронницький первоцвіт».

Традиційно з метою пропаганди здорового способу життя в коледжі проводяться спортивні змагання з різних видів спорту, День здоров'я, чемпіонати коледжу та міста, свято здорового духу «Козацькі розваги».

З метою запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного походження, зменшення збитків і витрат у разі стихійного лиха, аварій, катастроф, вибухів і великих пожеж Законом України «Про Цивільну оборону України» проводиться День цивільного захисту.

З метою набуття молоддю трудового досвіду, формування навичок самообслуговування, прищеплення шанобливого ставлення до праці та навколишнього середовища, а також забезпечення санітарно-гігієнічного та естетичного стану території коледжу проводяться заходи з благоустрою власної території, облагородженню садово-паркової території.

З метою забезпечення виконання студентами своїх обов'язків та захисту їх прав у коледжі діє студентське самоврядування, яке одночасно сприяє гармонійному розвитку особистості студента,

формуванню у нього навичок майбутнього організатора та керівника. При вирішенні питань організації, планування і удосконалення навчального процесу враховуються пропозиції студентів. Перелік питань, що належать до компетенції органів студентського самоврядування, погоджується з директором. У своїй діяльності органи студентського самоврядування керуються чинним законодавством. Студентська рада коледжу активно долучається до проведення виховних заходів.

Студенти нашого коледжу долучились до волонтерського руху через активну участь в акціях «Серце до серця», «Турбота». Ними постійно підтримується зв'язок з ветеранами війни та праці, вихованцями Могилів-Подільського дитячого протитубсанаторію, яким надається допомога.

Важливою є діяльність ради студентського самоврядування гуртожитку. Це спільні засідання з адміністрацією гуртожитку та коледжу, індивідуальні бесіди з мешканцями та їх батьками, співробітництво вихователя гуртожитку з кураторами, організація вечорів відпочинку, конкурсів та змагань з чистоти кімнат та секцій тощо. Слід відзначити такі заходи: конкурс «Міс гуртожиток», «Конкурс на кращу кухню, кімнату гуртожитку».

У навчальному закладі постійно проводиться цілеспрямована профорієнтаційна робота серед учнів шкіл, ліцеїв, гімназій. Особливими стали Дні відкритих дверей, які включають програму, насичену різними заходами: презентація-виставка спеціальностей, творчих досягнень викладачів та студентів, проведення майстер-класів студентами зі спеціальностей, урочиста зустріч з адміністрацією коледжу, концертна програма, екскурсія по коледжу. Проводяться бесіди з учнями дев'ятого класу та їхніми батьками, виїзні виховні заходи з профорієнтації школярів «Світ професій – мій вибір, мій успіх», практикується виступ агітбригади «Абітурієнт», зустрічі.

Започатковано співпрацю з Могилів-Подільською районною школою лідерів учнівського самоврядування «Лідер», розширено сферу взаємозв'язків із районною дитячою юнацькою спортивною школою, відділом спорту, освіти.

Традиційно в коледжі відбувся фестиваль «Зоряний Олімп» із залученням широкого кола громадськості. Даний захід – визнання творчих досягнень викладачів і талановитих студентів, підтримка

лідерів, активістів, творців. Це сприяє налагодженню співробітництва та налагодженню творчих зв'язків з громадськістю.

Відчутно активізувалася робота з популяризації педагогічного досвіду та висвітлення виховних заходів у засобах масової інформації, а також безпосередньо на сайті коледжу й університету, на шпальтах студентської газети «Студентський меридіан».

В цілому виховна робота в коледжі дає можливість формувати всебічно розвинену, високоосвічену, соціально активну особистість, фахівця, здатного до самовдосконалення та самореалізації.

Список використаних джерел:

1. Бех І.Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навч. посіб. / І.Д. Бех. – К. : Академвидав, 2012. – 256 с.
2. Виховання у сучасному вимірі / В.І. Кириченко, Г.Г. Ковганич // Джерело педагогічної майстерності. Позакласна та позашкільна робота : наук.-метод. ж-л. – Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2011. – Вип. № 1(49). – 5-21 с.

Ломакіна Г.І.

завідувач,

Центр національного виховання

Донецького обласного

Інституту післядипломної педагогічної освіти

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ У СТАРШОКЛАСНИКІВ ЯКОСТЕЙ СУБ'ЄКТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Упровадження демократії в Україні тісно пов'язане із становленням особистості людини як суб'єкта громадянського суспільства, який, реалізуючи свої права та свободи, самостійно мислить, активно діє та бере на себе відповідальність за здійснені дії та вчинки.

Для розроблення методики виховання учнів старших класів як суб'єктів громадянського суспільства у позакласній діяльності вважаємо за доцільне розглянути науково-педагогічні доробки вітчизняних та зарубіжних вчених, а також емпіричний педагогічний досвід в контексті дослідження.